

Tweejaarlijks verslag

(Jaargang 1999 – 2000)

Wet van 2 JUNI 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties.

Art. 11. Het Centrum stelt elke twee jaar een verslag van zijn activiteiten voor. Dit verslag wordt gestuurd aan de Ministerraad, de Wetgevende Kamers en aan de Raden en Regeringen van de Gemeenschappen en Gewesten.

INHOUD :

Inleiding : Wettelijk Kader van het Centrum

1. Aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (28 april 1997) met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen.
2. Wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties.
3. Arrest van het arbitragehof naar aanleiding van het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties, ingesteld door de v.z.w. Antroposofische Vereniging in België en anderen.

Deel I : Activiteitenverslag

A. Vergaderingen van het Centrum

B. Uitvoering van de opdrachten van het Centrum

- Inleiding
- Werkzaamheden omtrent de definitie van Schadelijke Sektarische Organisatie (S.S.O.)
- Voorstelling van het beginsel van de criteria inzake schadelijkheid
- Opdracht 1 : Studie van het fenomeen
- Opdracht 2 : Documentatiecentrum
- Opdracht 3 : Onthaal van en informatie van het publiek
- Opdracht 4 : Adviezen en aanbevelingen formuleren voor de autoriteiten

C. Samenwerking met de Administratieve Coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties

Deel II : Werking van het Centrum

A. De Leden van het Centrum

B. Het secretariaat van het Centrum

Deel III : Vooruitzichten

Inleiding

WETTELIJK KADER VAN HET CENTRUM

A **Aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (28 april 1997) met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen.**

Integrale tekst op CD-R als bijlage

ref. : Gedr. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers - 313 / 8 - 95 / 96 pp. 219 - 226

De parlementaire onderzoekscommissie doet de volgende aanbevelingen :

1/ Wat de federale bevoegdheden betreft :

- a/ Een intensievere sensibilisering en opleiding van de verschillende betrokken instanties en diensten, alsmede de oprichting van nieuwe administratieve structuren.
- b/ Meer actiemiddelen voor de gerechtelijke overheid en diensten, en voor de politie- en inlichtingen-diensten.
- c) Intensivering van de samenwerking met de Europese en de internationale instanties.

2/ Wat de bevoegdheden van de Gemeenschappen betreft :

- a/ De noodzaak van een publieksvoorlichting, in het bijzonder van de jongeren.
- b/ De controle van vorming van de kinderen buiten de erkende scholen.
- c/ Het verschijnsel sekten en de artsopleiding.
- d/ De hulpverlening aan gewezen volgelingen en slachtoffers van schadelijke sektarische organisaties.

3/ De wetgeving moet worden aangepast aan de gevaren die de schadelijke sektarische organisaties :

- a/ Nieuwe algemene strafrechtelijke bepaling tot bescherming van de uitoefening van de grondwettelijke basisrechten.
- b/ Nieuwe specifieke strafrechtelijke bepalingen.
- c/ Aanpassing of herziening van bestaande bepalingen.

4/ Oprichting van een onafhankelijk observatorium :

Een observatorium voor de sekten, met name een pluralistisch en pluridisciplinair centrum waarin personen die bevoegd zijn op dat gebied verenigd zijn, met hoofdzakelijk drie taken :

- het verschijnsel bestuderen, alle beschikbare informatie verzamelen in een voor het grote publiek toegankelijk documentatiecentrum en die informatie verspreiden;
- zorgen voor de opvang en de voorlichting van het publiek en de diverse acties met de ter zake bevoegde instellingen coördineren;
- voorstellen doen aan de regering en het parlement met de bedoeling de middelen ter bestrijding van de gevaren van bepaalde sektarische praktijken te verbeteren.

Ze zou een openbaar statuut moeten krijgen dat haar onafhankelijkheid waarborgt en haar in staat stelt haar taken naar best vermogen te vervullen en daarbij over de nodige personele, materiële en financiële middelen te beschikken.

Het observatorium zou :

- het werk van de onderzoekscommissie moeten voorzetten en aanvullen in de geest die bij haar heeft voorgezeten en met name streven naar : objectiviteit, waarheid, doorzichtigheid, pluralisme, het overstijgen van de achterhaalde scheidingslijnen en verantwoordelijkheid;
- moeten werken in nauwe synergie met het administratief coördinatiecentrum en de specifieke politieel;
- in rechte moeten kunnen optreden om de verdediging van haar oogmerken te waarborgen. *(N.d.R. Het voorstel werd niet weerhouden in de wet)*

Het zou op geregelde tijdstippen verslag moeten uitbrengen aan de Kamer, die er op zal moeten toezien dat het observatorium de hem opgedragen doelstellingen in acht neemt.

De commissie is ten slotte van mening dat het onverkort stenografisch verslag van de openbare hoorzittingen deel uitmaakt van dit verslag en ter beschikking kan worden gesteld van het observatorium dat op grond van de aanbevelingen van de commissie zal worden opgericht.

B **Wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties**

Tekst als bijlage en op CD-R

ref. : *Belgisch Staatsblad van 25.11.1998*

HOOFDSTUK I.

In **artikel 2** wordt een definitie gegeven van "schadelijke sektarische organisatie" en worden de voorwaarden bepaald waaronder het schadelijke karakter van een sektarische organisatie wordt onderzocht.

HOOFDSTUK II. - Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Op grond van **artikel 3** wordt bij het ministerie van Justitie een onafhankelijk Centrum opgericht, genaamd "Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties", gevestigd in het administratief arrondissement "Brussel-Hoofdstad".

In **artikel 4** worden de samenstelling van het Centrum, de manier van aanwijzing en de pariteiten, alsook de aanwijzing door de Kamer van een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter onder de vaste leden, vastgesteld. Ook de voorwaarden voor een mandaat en de vereiste kennis van de leden worden hierin bepaald. Ten slotte worden bepaalde voorwaarden voor de beraadslaging en de modaliteiten inzake de vergoeding nader bepaald.

Artikel 5 heeft betrekking op het huishoudelijk reglement dat ter goedkeuring aan de Kamer wordt voorgelegd.

In artikel 6

§ 1 worden de opdrachten bepaald :

- 1° het verschijnsel van schadelijke sektarische organisaties in België en hun internationale bindingen bestuderen;
- 2° een voor het publiek toegankelijk documentatiecentrum organiseren;
- 3° zorgen voor het onthaal en de informatie van het publiek en ieder persoon die een vraag tot het Centrum richt, inlichten over zijn rechten en plichten en over de wijze waarop hij zijn rechten kan laten gelden;
- 4° hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van elk openbaar bestuur, adviezen en aanbevelingen uitbrengen over het verschijnsel van de schadelijke sektarische organisaties en in het bijzonder over het beleid inzake de strijd tegen deze organisaties.

§ 2. Voor het vervullen van zijn opdrachten is het Centrum ertoe gemachtigd :

- 1° alle beschikbare informatie te verzamelen;
- 2° alle studies of wetenschappelijke onderzoeken uit te voeren die noodzakelijk zijn om zijn opdrachten concreet te kunnen uitvoeren;
- 3° elke archief- of documentatiefonds waarvan het onderwerp overeenstemt met één van zijn opdrachten, over te nemen;
- 4° steun en begeleiding te verlenen aan instellingen, organisaties en verleners van juridische bijstand;
- 5° op zijn bijeenkomsten vakbekwame verenigingen en personen raadplegen of uitnodigen die het nuttig acht te horen.

Voor het vervullen van zijn opdrachten werkt het Centrum samen met de Administratieve coördinatieceel.

Paragraaf 3 betreft de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de overtuiging en activiteiten op levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied en voorziet in een koninklijk besluit over de waarborgen inzake vertrouwelijkheid en beveiliging van de persoonsgegevens, het statuut en de taken van een aangestelde voor de gegevensbescherming in de schoot van het Centrum en de wijze waarop het Centrum verslag moet uitbrengen aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over de verwerking van de persoonsgegevens.

Paragraaf 4 betreft de inlichtingen die het Centrum op aanvraag van het publiek verstrekt.

Artikel 7 handelt over de adviezen en aanbevelingen van het Centrum.

Artikel 8, §1, betreft de beraadslagingen van het Centrum en de aanneming van adviezen.

In paragraaf 2 wordt bepaald dat het Centrum mag beschikken over het integraal stenografisch verslag van de openbare hoorzittingen van de onderzoekscommissie.

In **artikel 9** wordt bepaald dat een beroep kan worden gedaan op experts.

Artikel 10 betreft de verplichting tot naleving van het beroepsgeheim.

Artikel 11 betreft het tweejaarlijks verslag: "Het Centrum stelt elke twee jaar een verslag van zijn activiteiten voor. Dit verslag wordt gestuurd aan de Ministerraad, de Wetgevende Kamers en aan de Raden en Regeringen van de Gemeenschappen en Gewesten".

In **artikel 12** wordt de oprichting van een "secretariaat" nader bepaald.

HOOFDSTUK III betreft de oprichting van de *Administratieve coördinatieceel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties* bij het ministerie van Justitie.

Zij wordt ermee belast (**artikel 15**) de door de bevoegde openbare diensten en overheden gevoerde acties te coördineren, de evolutie van de onwettige praktijken van de schadelijke sektarische organisaties te onderzoeken, maatregelen voor te stellen die van aard zijn om de coördinatie en de effectiviteit van deze acties te verhogen, in overleg met de bevoegde diensten en besturen een preventiebeleid voor de burgers tegen de activiteiten van de schadelijke sektarische organisaties te bevorderen en (5) **een nauwe samenwerking met het Centrum op te bouwen en de nodige maatregelen te treffen teneinde de aanbevelingen en voorstellen van het Centrum uit te voeren.**

Als bijlage en ook op CD-R gaan de volgende teksten:

- Koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende vaststelling van de modaliteiten van de vergoeding toegekend aan experts waarop het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties beroep doet *ref.: Belgisch Staatsblad van 12.10.1999*
- Koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende vaststelling van de modaliteiten inzake de vergoeding van de voorzitter en de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties *ref.: Belgisch Staatsblad van 12.10.1999*
- Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers - 12 oktober 1999 : Huishoudelijk reglement - Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties *ref.: DOC 50 0231/001*

C

Arrest van het arbitragehof naar aanleiding van het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecél inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties, ingesteld door de v.z.w. Antroposofische Vereniging in België en anderen

Integrale tekst als bijlage en op CD-R

ref.: Arrest nr. 31/2000 van 21 maart 2000 Rolnummer: 1685

Belangrijkste elementen van het arrest van het Arbitragehof van 21 maart 2000

Op 21 maart 2000 heeft het Arbitragehof een arrest gewezen waarbij het verzoek om vernietiging van de wet van 2 juni 1998 ingesteld door de Antroposofische Vereniging in België en door twee van haar leden, is verworpen.

De eisers hebben geprobeerd de wet houdende oprichting van het IACSSO te laten vernietigen omdat deze wet bepaalde beginselen, rechten en vrijheden bepaald in de Grondwet zou schenden.

De eisers stelden in het bijzonder dat de wet een schending vormde van het gelijkheidsbeginsel van alle Belgen voor de wet en van het niet-discriminatiebeginsel, alsook dat zij afbreuk deed aan de vrijheid van erediens, aan de vrijheid van meningsuiting, die van denken, geweten en godsdienst en aan de vrijheid van onderwijs.

Het Arbitragehof heeft het verzoek verworpen waarbij het heeft verklaard dat de wet geen enkel voornoemd beginsel schendt en geen afbreuk doet aan voornoemde rechten en vrijheden.

Het Hof heeft inzonderheid benadrukt dat de wet aan het Centrum geen enkele bevoegdheid verleent die ertoe leidt dat zij a priori controle kan verrichten omtrent de uiting van een bepaalde mening, noch enige bevoegdheid om de oprichting van een vereniging te verbieden.

Het Hof heeft onderstreept dat de oprichting van het IACSSO op geen enkele wijze een discriminatoire maatregel is ten aanzien van de godsdienstige minderheden.

Het IACSSO kan immers enkel het publiek op preventieve wijze informeren over de activiteiten van een vereniging, zodat het met kennis van zaken de opinies die gevaarlijk kunnen zijn, maar die vrij geuit worden door een dergelijke vereniging, kan beoordelen.

Deel I

ACTIVITEITENVERSLAG

A. VERGADERINGEN VAN HET CENTRUM

Het Centrum heeft sedert het door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 29 april 1999 is opgericht in 1999 vier plenaire vergaderingen (10/05, 28/06, 07/09 en 29/11) en in 2000 negen (15/01, 14/02, 13/03, 03/04, 15/05, 20/06, 13/09, 13/11 en 18/12) gehouden.

Tijdens die vergaderingen kan het Centrum enkel rechtsgeldig beraadslagen indien ten minste de meerderheid van zijn leden, te weten 7 op 12, aanwezig is. Dit is altijd het geval geweest. Gemiddeld waren 13 leden aanwezig, hetgeen betekent dat een groot aantal vervangers aan de werkzaamheden hebben deelgenomen.

- BEHANDELDE ONDERWERPEN :

- 10 mei 1999 : 21 leden aanwezig:

voorstelling van de leden, grondige lezing van de wet, eerste debat over het huishoudelijk reglement;

- 28 juni 1999 : 15 leden aanwezig:

ontwerp van huishoudelijk reglement: afhandeling; contacten met het ministerie van Justitie inzake de bestemming van de kantoorruimte (beschikbaar sedert oktober 1999), voorafgaand gunstig advies voor de aanwijzing van de toekomstige directeur (van het secretariaat) van het Centrum, evaluatie van de risico's van millenaristische bewegingen;

- 7 september 1999 : 15 leden aanwezig:

vaststelling van het huishoudelijk reglement, personeel van het secretariaat: indienstneming van een assistente: formele problemen; materiële problemen bij het secretariaat: oprichting onmogelijk voor einde van het jaar; vastlegging van de prioriteiten: centrum voor informatie en juridisch advies: 2 werkgroepen worden opgericht; millenaristische bewegingen (vervolg): verzoek om informatie aan de (toekomstige) coördinatrice; aankoop van boeken: bibliografische verwijzingen; verzoek om vernietiging ingediend op 25 mei 1999 bij het Arbitragehof door de Antroposofische Vereniging in België;

- 29 november 1999 : 15 leden aanwezig:

aanvraag tot advies betreffende FECRIS (Fédération Européenne des Centres de Recherche et d'Information sur le Sectarisme) van de heer Louis Michel, vice-Eerste Minister en minister van Buitenlandse Zaken: procedurele benadering; huishoudelijk reglement goedgekeurd door de Kamer, verzoek tot vernietiging (vervolg), verslag van de werkzaamheden van de subgroep informatie, materiële problemen bij het Secretariaat: inrichting van de kantoorruimte moet in februari 2000 beëindigd zijn; aankoop van meubilair, bestelling van computers; personeel van het secretariaat: kandidaturen; millenaristische bewegingen: afhandeling;

- 15 januari 2000 : 11 leden aanwezig:

voorafgaande vergadering van de subgroep juridisch advies; gesprek met de kandidaten voor de functies van jurist en bibliothecaris: gunstig advies voor jurist, ongunstig of onder voorbehoud voor de bibliothecarissen; debat over de andere kandidaturen; verslag van het heel positieve bezoek van de vertegenwoordigers van de Franse Mission Interministérielle de Lutte contre les Sectes (MILS);

- 14 februari 2000 : 14 leden aanwezig:

onderzoek van de kandidaturen (noch juristen, noch bibliothecarissen) : psychologen : 6 kandidaturen in aanmerking genomen voor een gesprek; sociologen: 4 kandidaturen in aanmerking genomen; criminologen: 2 kandidaturen in aanmerking genomen; politologen: 2 kandidaturen in aanmerking genomen; varia: 2 kandidaturen in aanmerking genomen (morele bijstand en filosofie + theologie); niveau 2+: 1 kandidatuur in aanmerking genomen; niveau 2: 1 kandidatuur in aanmerking genomen;

- 13 maart 2000 : 13 leden aanwezig:

gesprek met de kandidaten: voorafgaande gunstige adviezen (met eenparigheid van stemmen): een psycholoog, een socioloog, een criminoloog, een niveau 2;

- 3 april 2000 : 9 leden aanwezig:

preselectie van de kandidaat-bibliothecarissen: 6 kandidaturen in aanmerking genomen; advies FECRIS: onderzoek van de uitgevoerde basiswerkzaamheden;

- 15 mei 2000 : 13 leden aanwezig:

gesprek met de kandidaat-bibliothecarissen: 1 voorafgaand gunstig advies; ontslag van de assistente op het Secretariaat, die elders in dienst is genomen: keuze van haar vervangster (voorafgaand advies met eenparigheid van stemmen); verzoek aan het ministerie voor een bijkomende betrekking van een Nederlandstalig jurist; verzending van een juridische nota over de definitie van schadelijke sektarische organisatie; ontslag van mevr. Cornille, plaatsvervangend lid;

- 20 juni 2000 : 11 leden aanwezig:

FECRIS : ontwerp-advies van het bureau; juridische nota over de definitie van schadelijke sektarische organisatie; verzoek om subsidies en om medewerking van een onderzoeker van de UCL; beslissing van de bevoegde autoriteiten om het Centrum in de Hoogstraat te vestigen;

- 13 september 2000 : 8 leden aanwezig:

vestiging van het secretariaat in de Hoogstraat in augustus, levering van het dienstmeubilair en de computers; indiensttreding van de socioloog, criminoloog en psychologe; verslag van de vergadering van juristen van 4 september: voorbereidende werkzaamheden met het oog op de uitwerking van een operationele definitie; verslag van de vergadering met de nationaal magistraat bevoegd voor de problemen gerelateerd aan sektarische organisatie; aanstaand bezoek van de voorzitter van INFORM (Information Network Focus On Religious Movements-Verenigd Koninkrijk); vertegenwoordiging van het Centrum op het colloquium te Riga, georganiseerd door de CESNUR (Center for Studies on New Religions): principiële discussie; bezoek van de voorzitter van de Antroposofische Vereniging in België aan het Centrum in gezelschap van een deurwaarder; contacten met de ambassade van de Verenigde Staten;

- 13 november 2000 : 12 leden aanwezig:

verzoek om advies van de dienst Vreemdelingenzaken, d.d. 24.10.2000 betreffende de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste dagen (Mormonen); verslag van de vergadering van 2.10.2000 van de coördinatieceel; voorstel tot aanbeveling aan de minister van Justitie; vastlegging van gedragslijnen inzake betrekkingen van het Centrum met externe actoren;

- 18 december 2000 : 11 leden aanwezig:

verzoek om advies van de dienst Vreemdelingenzaken (vervolg): voorstel tot aanbeveling (vervolg); betrekkingen met externe actoren (vervolg); operationele definitie van schadelijke sektarische organisatie (einde).

B. UITVOERING VAN DE OPDRACHTEN VAN HET CENTRUM

Er moet worden onderstreept dat het Centrum niet in rechte kan optreden, noch operationele onderzoeksbevoegdheden bezit. Met betrekking tot dit laatste punt is de administratieve coördinatiecél bevoegd.

Inleiding

Werkzaamheden omtrent de definitie van Schadelijke Sektarische Organisatie (S.S.O.)

cf. I. - Voorafgaande bepalingen.

Art. 2. Voor de toepassing van onderhavige wet wordt onder schadelijke sektarische organisatie verstaan, elke groepering met een levensbeschouwelijk of godsdienstig doel, of die zich als dusdanig voordoet en die zich in haar organisatie of praktijken, overgeeft aan schadelijke onwettige activiteiten, het individu of de samenleving schaadt of de menselijke waardigheid aantast.

Het schadelijk karakter van een sektarische organisatie wordt onderzocht op basis van de principes welke zijn vastgelegd in de Grondwet, de wetten, de decreten, ordonnanties en in de internationale verdragen inzake de bescherming van de rechten van de mens welke door België werden geratificeerd.

Operationele definitie¹ van de schadelijke sektarische organisatie (S.S.O.) in het kader van de wet van 2 juni 1998

In deel vijf van het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie van de Kamer met als opschrift "*een verschijnsel dat vele vormen aanneemt en waarvan de schadelijkheid evolueert : vaststellingen*" wordt een aanzet gegeven tot een definitie aan de hand van een theoretische benadering.

In de inleiding van het verslag wordt gewag gemaakt van "*verenigingen waarvan de inwendige tuchtregeling haaks op onze democratische en liberale beginselen staat, in die zin dat de aanhangers ervan onmenselijke of vernederende behandelingen ondergaan die onverenigbaar zijn met de menselijke waardigheid. Dit aspect is interessant voor de wetgever*"².

¹ Goedgekeurd tijdens de vergadering van het I.A.C.S.S.O. van 18 december 2000

² Gedr. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers 313/8 - 95/96, blz. 89

Na de taalkundige benadering, de sociologische benadering en een aantal definities die de getuigen tijdens de hoorzittingen hebben voorgesteld, stelt de onderzoekscommissie haar conclusie voor in drie delen, te weten de sekte stricto sensu, de schadelijke sektarische organisaties en de verenigingen met het oogmerk om misdrijven te plegen. De eerste benaderingen behoren tot de godsdienstsociologie en de laatsten tot het strafrecht¹, waarbij de S.S.O.² worden gedefinieerd op grond van criminologische criteria. De commissie heeft criteria van gevaarlijkheid geformuleerd aan de hand waarvan een sektarische organisatie als schadelijk kan worden aangemerkt of die een verzwarende omstandigheid bij hun schadelijk gedrag kunnen zijn. De commissie heeft gekozen voor die criminologische definitie zonder aan te bevelen dat de wetgever een wettelijke definitie moet formuleren.

De door de onderzoekscommissie geformuleerde definitie van een S.S.O. komt evenwel voor in de organieke wet van 30.11.98 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst teneinde met betrekking tot een van de opdrachten van de Veiligheid van de Staat nader te omschrijven wat moet worden verstaan onder "*elke activiteit die de inwendige veiligheid van de Staat en het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde, ... bedreigt of zou kunnen bedreigen*". In het kader van die wet wordt de S.S.O. beschouwd als een eventuele bedreiging voor de staat en voor de democratische orde.

In artikel 2 van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van het Centrum wordt de definitie van de onderzoekscommissie *overgenomen voor de toepassing van onderhavige wet*. De definitie van de S.S.O. strekt ertoe de opdrachten van het Centrum en van de administratieve cel opgericht bij die wet, nader te omschrijven.

Het wettelijk bestaan van de definitie van de S.S.O. beperkt zich thans tot de twee voornoemde wetten.

Terwijl in het verslag van de onderzoekscommissie gewag wordt gemaakt van 13 criteria³ aan de hand waarvan een sektarische organisatie als schadelijk kan worden aangemerkt, wordt in de wet tot oprichting van het centrum het schadelijk karakter van een sektarische organisatie onderzocht "op basis van de principes welke zijn vastgelegd in de Grondwet, de wetten, de decreten, ordonnanties en in de internationale verdragen inzake de bescherming van de rechten van de mens welke door België werden geratificeerd" (art. 2, tweede lid). De beginselen vastgelegd in de grondwet en in de overeenkomsten betreffende de bescherming van de rechten van de mens kunnen gemakkelijk worden geïdentificeerd, maar zulks is niet het geval wanneer het gaat om wetten, decreten en ordonnanties.

Volgens de geest van de wet van 2 juni 1998 moeten alleen met die wetten, decreten en ordonnanties rekening worden gehouden waarvan de niet-inachtneming wordt beschouwd als een schadelijke onwettige activiteit, als een schadelijkheid voor het individu of voor de samenleving of als een aantasting van de menselijke waardigheid.

Een operationele definitie van de S.S.O., te weten een referentiedefinitie voor de dagelijkse werkzaamheden van het secretariaatspersoneel van het centrum, kan worden uitgewerkt op grond van de samenvoeging van de criteria van gevaarlijkheid die niet-exhaustief in het verslag van de onderzoekscommissie zijn vermeld en van de wettelijke beginselen bedoeld in artikel 2 van de wet van 2 juni 1998. Aangezien de begrippen gevaarlijkheid en schadelijkheid wijzen op de waarschijnlijkheid van gevaar of van schade, komt het onderzoek naar het schadelijke karakter van een sektarische organisatie neer op een beoordeling van mogelijke gevaren die gegrond is zowel op de gevallen waarin het gevaar zich voordoet als op de intrinsieke kenmerken van de organisatie.

¹ Cfr de wet van 10 januari 1999 betreffende de criminele organisaties (nieuwe artikelen 324 bis en ter van het Strafwetboek)

² *Men zou de schadelijke sektarische organisatie dan ook kunnen definiëren als een groepering met een levensbeschouwelijk of godsdienstig doel die zich in haar organisatie of praktijken, overgeeft aan schadelijke onwettige activiteiten, het individu of de samenleving schaadt of de menselijke waardigheid aantast.* Gedr. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers 313/8 - 95/96, blz. 100

³ Gedr. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers 313/8 - 95/96, blz. 100-101

Voorstelling van het beginsel van de criteria inzake schadelijkheid

Deze criteria worden niet alleen vastgesteld op grond van de dertien criteria omschreven in het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie ¹:

- ♦ bedrieglijke of misleidende wervingsmethodes;
- ♦ het aanwenden van mentale manipulatie;
- ♦ de slechte fysieke of geestelijke (psychologische) behandeling waaraan de adepten of hun familie worden onderworpen;
- ♦ het ontzeggen aan de adepten of hun familie van passende medische zorg;
- ♦ geweld, met name seksueel geweld, ten aanzien van de adepten, hun familie, derden of zelfs kinderen;
- ♦ de verplichting voor de adepten om met hun gezin, hun echtgenoot, kinderen, verwanten en vrienden te breken;
- ♦ het feit dat kinderen worden ontvoerd of aan hun ouders worden onttrokken;
- ♦ het ontnemen van de vrijheid om de sekte te verlaten;
- ♦ buitensporige financiële eisen, oplichting en verduistering van geld en goederen ten koste van de adepten;
- ♦ de onrechtmatige exploitatie van het werk van de leden;
- ♦ een compleet breken met de democratische samenleving die als boosaardig wordt afgedaan;
- ♦ de wil om de samenleving ten gronde te richten ten voordele van de sekte;
- ♦ het aanwenden van onwettige methodes om de macht te verwerven.

maar ook op grond van de bestaande wetten die kunnen worden toegepast ten aanzien van *nieuwe religieuze bewegingen* welke die wetten overtreden. Bovendien is rekening gehouden met de bepalingen van de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens'.

De criteria worden onderverdeeld in categorieën waarin de schendingen van de individuele rechten (lichamelijke, geestelijke en financiële), alsook die van de normen en waarden die de maatschappij regelen, worden ondergebracht.

Bij de toepassing van deze criteria moet er mee rekening worden gehouden dat *niet elk criterium hetzelfde gewicht heeft*. Bepaalde criteria hebben betrekking op ernstigere overtredingen dan andere. Om een beweging te beoordelen, volstaat het niet de verschillende criteria op te tellen om de schadelijkheid van de groep te bepalen. De criteria moeten eerder worden beschouwd als indicatoren voor een globale evaluatie. Dit instrument mag evenmin worden gebruikt om verschillende bewegingen te vergelijken.

¹ Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers "Parlementair Onderzoek met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen", Deel II, 28 april 1997, 313/8 - 95/96 blz. 100-101.

OPDRACHT 1 : Studie van het fenomeen

II. Art. 6. §1.

1° het verschijnsel van schadelijke sektarische organisaties in België en hun internationale bindingen bestuderen;

Hiertoe heeft het Centrum een bibliotheek en een documentatiecentrum opgericht, als voornaamste en noodzakelijke basis voor de studie van het fenomeen. Het Secretariaat is in hoofdzaak samengesteld uit analisten en is opgevat als studiedienst die de informatie verzamelt, klasseert en analyseert.

De studieopdracht omvat in een eerste stadium hetgeen de parlementaire onderzoekscommissie heeft gedefinieerd als sekte *stricto sensu* (sociologische betekenis van de term) en is daarna beperkt tot verenigingen van misdadigers die tot de bevoegdheid van de gerechtelijke autoriteiten behoren.

De samenwerking met onderzoeksteams of met universitaire onderzoekers is sinds het begin overwogen en wordt onder meer gerealiseerd aan de hand van studentenstages.

Het systematisch onderzoek van bewegingen vindt *a priori* plaats op grond van vragen gesteld door het publiek en door de autoriteiten. Hieraan wordt de meeste tijd besteed, vooral omdat tijdens het jaar dat de dienst nu bestaat, de meeste vragen in feite betrekking hebben op bewegingen die *ab initio* moeten worden onderzocht. De studie omvat de analyse van de oorsprong van de beweging, haar doctrine, publicaties, problematische vragen, de gedragingen van de groep, enz...

De externe contacten, waaronder die met het buitenland, maken deel uit van dat principe.

Externe contacten van het Centrum :

De contacten van het Centrum dragen niet alleen bij tot de uitvoering van de eerste opdracht maar hebben nog verschillende andere doelstellingen:

- zowel nationaal als internationaal doen blijken van haar aanwezigheid en haar geloofwaardigheid bekrachtigen. In dit verband is het belangrijk een onjuist, partijdig beeld uit de wereld te helpen dat men in het buitenland ter zake van België had en dat door sommigen in stand werd gehouden, te weten dat België zich tot een heksenjacht zou kunnen laten verleiden. Het blijkt nuttig de nadruk te leggen op het duidelijk wettelijk kader dat de wet biedt en dat een waarborg vormt. Het blijkt ook relevant de nadruk te leggen op een kritische, realistische en onafhankelijke benadering van het fenomeen, daaronder begrepen van eventuele pressiegroepen die proberen te ontkennen dat bepaalde bewegingen een schadelijk karakter hebben;

- een grotere kennis verwerven van het fenomeen, van de actoren en van de gespecialiseerde instanties, beter de mogelijke of beschikbare middelen voor gegevensuitwisseling en/of samenwerking beter kennen en de relevantie ervan evalueren;

- de betrokken milieus inlichten over de opdrachten en capaciteiten van het Centrum.

In dit kader heeft het Centrum contacten gehad met de betrokken milieus, daaronder begrepen met de NRB («nieuwe religieuze bewegingen») en met de verenigingen op het terrein.

Hierna volgt een niet-exhaustieve lijst van die contacten:

- **Deelname aan en eerste ontmoetingen tijdens de voordracht die Jean Vernette van het Franse episcopaat in oktober 1999 in het Collège Saint-Michel te Brussel heeft gehouden over de sekten;**
- **Eerste bezoek in oktober 1999 van een vertegenwoordigster van een beweging aan onze voorlopige kantoren;**
- **Ontmoeting met FECRIS in december 1999 in het kader van het verzoek om advies;**
- **Bezoek van de ‘Mission Interministérielle de Lutte contre les Sectes - MILS, december 1999** : de heer Alain Vivien, voorzitter en medewerkers, samen met een vertegenwoordiger van het kabinet van de minister van Justitie. De Franse delegatie werd ontvangen door de minister van Binnenlandse Zaken, verslaggever van de parlementaire onderzoekscommissie, en door de ambassadeur van de Franse Republiek. De vergadering, het eerste formele contact tussen de twee instanties, heeft de grondslagen en beginselen vastgelegd voor de latere samenwerking. De contacten en uitwisselingen worden voortgezet;
- **Deelname aan het colloquium ter opening van het « Observatoire des religions » aan de Universiteit van Lausanne (Zwitserland), december 1999;**
- **Begin van de stage van een laatstejaarsstudente criminologie aan de ULB in februari 2000;**
- **Eerste deelname aan de vergadering van de Association de Soutien aux Familles Victimes des Sectes in maart 2000** waar onder meer twee specialisten inzake slachtofferhulp (van de universiteiten van Parijs 5 en van Lyon) een uiteenzetting hebben gehouden: mogelijkheid tot latere contacten (en follow-up);
- **Hulp aan een scriptie van een politieambtenaar, laatstejaarsstudent criminologie aan de Université de Liège in maart 2000;**
- **Deelname aan het «International Colloquium at the Catholic University of Leuven» over de scholen en sekten van het boeddhisme in mei 2000:** inzonderheid op Europees niveau;
- **Deelname aan «Rencontre internationale de juristes d’expression française» te Montpellier (Frankrijk) in juni - juli 2000:** waaronder een workshop over het fenomeen ‘sekten’ met voorstelling van de stand van zaken van het probleem in België;
- **Werkbezoek aan Inform (Information Network Focus On Religious Movements) in Londen (Groot-Brittannië) in augustus 2000;**
- **Deelname aan de 14de internationale conferentie van CESNUR (Center for Studies on new Religions) te Riga (Letland) in augustus 2000** : over de nieuwe religiositeit in de 21ste eeuw, waaronder de perspectieven en de twistpunten in de Franstalige landen, de nieuwe christelijk-religieuze bewegingen en de godsdienstvrijheid in het kader van een algemene beschouwing;
- **eerste contacten met het Kinderrechtencommissariaat in augustus 2000:** het Commissariaat werkt een project uit waaraan het Centrum op dit ogenblik niet actief kan bijdragen;

- **deelname aan het eerste congres van de Boeddhistische Unie België – BUB in september 2000** : colloquium *Oost-West ontmoetingen in België*, georganiseerd in, en met de vrije universiteit van Brussel (V.U.B.), *Werkgroep Religie en Levensbeschouwing* waarmee het Centrum contacten heeft gelegd en onderhouden;
- **Ontmoeting met een leidinggevend ambtenaar van de ‘Office of International Religious Freedom’ van het Amerikaanse State Department in oktober 2000** die het Centrum wenste te bezoeken en het standpunt van de Belgische autoriteiten op het stuk van godsdienstvrijheid wenste te kennen alsook na te gaan of het overeenstemde met het beeld dat hij ervan had. Dit bezoek bood het de gelegenheid de opdrachten van het Centrum voor te stellen en de verschillen in de benadering van de problematiek te behandelen. Helaas was deze ontmoeting uiteindelijk weinig openhartig maar duidelijk;
- **Ontmoeting met de ambassade van de Verenigde Staten in België in oktober 2000**: de ambassade van de Verenigde Staten wenste inlichtingen te verkrijgen omtrent de organisaties die tot de bevoegdheid van het Centrum behoren, de gebruikte informatiebronnen, de middelen aangewend door het Centrum om het publiek voor te lichten, de betrekkingen met de coördinatiecél en de in overweging genomen soorten van aanbevelingen. De ontmoeting was oprecht en openhartig;
- **Eerste werkvergadering met de dienst Vreemdelingenzaken in oktober 2000**;
- **Eerste contacten in het Centrum met een vereniging op het terrein in oktober 2000**;
- **Deelname aan het 2de Belgische colloquium voor de hulp aan slachtoffers van sekten: «de goeroe en zijn slachtoffer» in oktober 2000**: georganiseerd door de AVCS (Aide aux victimes du comportement sectaire), de CCPFM (Centre de Consultations et de Planning Familial Marconi), CEFA (Centre d’éducation à la Famille et à l’Amour) en OLS (Observatoire Local des Sectes de Louvain-la-Neuve) : inzonderheid omtrent de vervreemding, de afwijzing van de rechten van de mens, de totalitaire sektarische taal en de mechanismen van de invloed;
- **Deelname aan de vergadering van de ‘Association de Soutien aux Familles Victimes des Sectes’ (A.S.F.V.S.) in november 2000**;
- **Deelname aan het colloquium «Gelovigen en Staatsburgers» in november 2000**: georganiseerd in het theologisch en pastoraal centrum te Antwerpen door het *Institutum Judaicum* over « Joden, christenen en moslims in de politieke structuur van West-Europa »;
- **Uitnodiging om uiteenzetting te geven van de opdrachten van het Centrum aan « Infor famille » te Waver in november 2000**: eerste voordracht op het terrein door een lid van het Secretariaat;
- **Samenwerkingsakkoord met « Présence et Action Culturelles » voor de uitwerking van een publicatie omtrent het sektarisch fenomeen in november 2000**: en om samen met hooggeschoolde personen of personen die actief zijn op het terrein deel uit te maken van het wetenschappelijk comité;
- **Bezoek van Eileen BARKER, voorzitter van INFORM (O.B.E., Marty Awards) in november 2000** : Inform (Information Network Focus On Religious Movements) is de enige Britse vereniging die overheidssubsidies krijgt (*Metropolitan Police, Home Office, Churches*). Inform is verbonden met de *London School of Economics*, departement sociologie, maar werkt onafhankelijk. De *Special Branch* volgt haar seminaries (niet openbaar). Zij geeft geen formeel advies aan de autoriteiten, maar maakt verslagen op. Zij doet teven een beroep op **inspecteurs van de Nationale Opvoeding en organiseert seminaries voor Buitenlandse Zaken**;
- **Formele ontmoeting met de Belgische leiders van een religieuze beweging in december 2000** : ontmoeting op verzoek van deze laatsten.

OPDRACHT 2 : Documentatiecentrum

II. Art. 6. §1.

2° een voor het publiek toegankelijk documentatiecentrum organiseren;

Oprichting van een voor het publiek toegankelijk documentatiecentrum en bibliotheek

II Art. 6. § 2. Voor het vervullen van zijn opdrachten is het Centrum ertoe gemachtigd :

1° alle beschikbare informatie te verzamelen;

2° alle studies of wetenschappelijke onderzoeken uit te voeren die noodzakelijk zijn om zijn opdrachten concreet te kunnen uitvoeren;

3° elke archief- of documentatiefonds waarvan het onderwerp overeenstemt met één van zijn opdrachten, over te nemen;

Oorspronkelijk was erin voorzien dat de bibliotheek 5.000 werken zou kunnen bevatten. Het is de bedoeling op een professionele manier te informeren omtrent de bewegingen, zulks op grond van verschillende bronnen, daaronder begrepen officiële verslagen van de landen die op dit stuk onderzoek hebben verricht, maar zou ook moeten beschikken over documentatie afkomstig van universiteiten en bewegingen, en zou een zo ruim mogelijk spectrum aan informatie moeten bieden omtrent de nieuwe religieuze bewegingen, de kerken, enz... alsook omtrent de context waarin ze zijn ontstaan. Het internet dat door het personeel al wordt gebruikt voor het opzoeken van documentatie, zal geleidelijk ter beschikking worden gesteld van het publiek voor on line-opzoekingen.

Het Centrum koopt ook gespecialiseerde tijdschriften aan die het publiek anders niet zou kunnen raadplegen alsook documentatie op CD-Rom, videocassette en via alle moderne beschikbare middelen, daaronder het internet. Het is gerechtigd om boeken- en documentatiefondsen te ontvangen. Dit gebeurt nu al. Onafhankelijk van zijn mediatheek stelt het Centrum informatiedossiers op die toegankelijk zijn voor het publiek.

Binnen twee of drie jaar zijn we misschien in staat aan het grote publiek, maar ook aan studenten, doctorandi, onderzoekers, de onderwijswereld, organisaties op het terrein, juristen, openbare instellingen de middelen te geven om interessantere informatie te verkrijgen dan die geboden door de andere gespecialiseerde instellingen die in dit gedeelte van Europa op hetzelfde gebied werkzaam zijn.

Daarenboven zou het Centrum ook een analyse-instrument moeten aanbieden teneinde aan het publiek de mogelijkheid te bieden een mening te vormen. Het centrum voorziet in een werkinfrastructuur die door juristen kan worden aangewend en die onder meer informatie bevat over de rechtspraak in België en in het buitenland, waarvan ook een gespecialiseerde juridische databank deel uitmaakt.

Het Centrum selecteert de documenten uit zijn bibliotheek die het in het algemeen kader van de "nieuwe religieuze bewegingen" met een contextuele visie ter beschikking stelt van het publiek om te beantwoorden aan de verzoeken om inlichtingen van het publiek omtrent bewegingen teneinde dat publiek de mogelijkheid te bieden op een ruime en kritische grondslag een eigen oordeel te vormen. De werken van Belgische auteurs, van auteurs uit buurlanden of Europa krijgen voorrang. En met de Angelsaksische en Franse standpunten wordt in grote mate rekening gehouden.

Het Centrum is echter niet gemachtigd het stenografisch verslag van de openbare zittingen van de parlementaire onderzoekscommissie 'sekten' ter beschikking te stellen van het publiek.

Ter informatie volgt hierna de lijst van de tijdschriften waarop het Centrum thans is geabonneerd en die betrekking hebben op dit fenomeen of op de context ervan:

Actualité des Religions,
Bulle (Bulletin de liaison pour l'étude des sectes; publication de l'UNADFI),
Conscience et Liberté,
Découvertes sur les sectes et Religions; (publication du GEMPPI),
European Journal for Church and State Research,
Journal of alternative religion and cults (SYZYGY),
Journal of Contemporary religion,
Journal of the Scientific Study of Religion,
Nova Religio,
Occulture,
Religion Staat Gesellschaft / Zeitschrift für Glaubensformen und Weltanschauungen,
Religious Studies Review,
Skepter,
Skeptical Inquirer
Social Compass,
Sociological Analysis,
Sociology of Religion,
The Cult observer,
The Cultic Studies Journal.

De bibliotheek en de niet-vertrouwelijke documentatie zijn voor het publiek op werkdagen toegankelijk van 9 tot 17 uur, en indien nodig na afspraak buiten deze openinguren en op zaterdag.

OPDRACHT 3 : Onthaal en informatie **van het publiek**

II. Art. 6. §1.

3° zorgen voor het onthaal en de informatie van het publiek en ieder persoon die een vraag tot het Centrum richt, inlichten over zijn rechten en plichten en over de wijze waarop hij zijn rechten kan laten gelden;

+ cf. *II. Art.6. § 4.* De inlichtingen die het Centrum op aanvraag van het publiek verstrekt, steunen op de inlichtingen waarover het Centrum beschikt en mogen niet worden voorgesteld in de vorm van lijsten of systematische overzichten van schadelijke sektarische organisaties.

Het publiek bestaat niet alleen uit Belgen of uit vreemdelingen die in België verblijven, maar ook uit vreemdelingen die in het buitenland wonen, het omvat niet alleen verwanten van personen verbonden aan religieuze of filosofische bewegingen, maar ook gewezen leden, potentiële leden en leiders van bewegingen die zich als zodanig voordoen.

Hun gemeenschappelijk kenmerk bestaat erin dat zij om inlichtingen verzoeken omtrent bewegingen waarvan zij vrezen, vermoeden, weten of denken te weten dat de behandelde problematiek op hen betrekking heeft.

Het betrokken publiek bestaat eveneens uit leden van officiële federale, communautaire, gewestelijke, lokale diensten en van kabinetten die op hun niveau belast zijn met de meestal dringende behandeling van dossiers betreffende dit fenomeen, en ook uit studenten of doctorandi. Deze bestuderen het vaakst de dossiers in het Centrum en halen voordeel uit de beschikbare informatica-apparatuur die hun werkzaamheden vereenvoudigen.

Ten slotte nemen ook heel wat advocaten en journalisten contact op.

Ieder verzoek wordt beantwoord op grond van dezelfde kritische gegevens. De antwoorden worden duidelijkheidshalve hoofdzakelijk schriftelijk meegedeeld, tenzij andersluidend verzoek of raadpleging ter plaatse.

De verzoeken om inlichtingen worden meestal telefonisch gedaan, maar ook schriftelijk, via e-mail of bij een bezoek.

De bevolking is vaak op een of andere manier getroffen door een gebeurtenis die haar van dichtbij raakt en sommige burgers worden door de bevoegde personen ontvangen voor een persoonlijk gesprek.

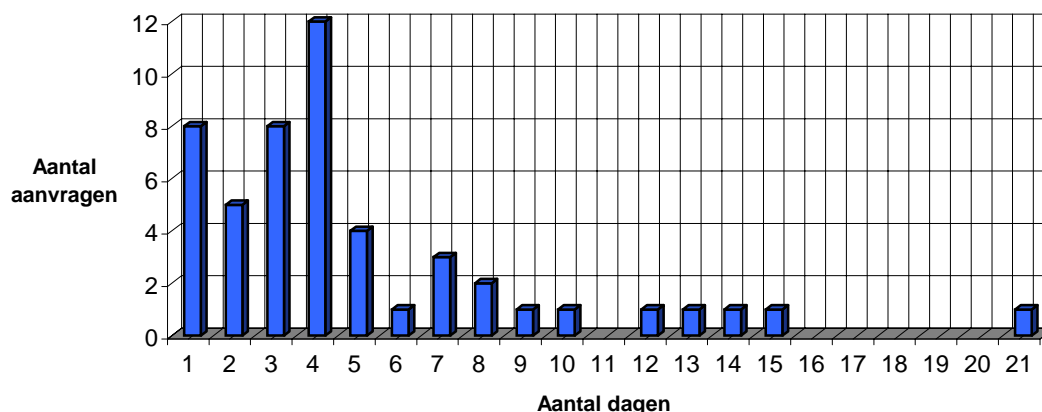
Naast een kritische benadering van het onderwerp **worden vooral de beschikbaarheid van het personeel en een korte antwoordtermijn als prioriteiten beschouwd.**

Met betrekking tot de laatste 50 verzoeken die in het jaar 2000 bij het Centrum zijn ingediend, kan het volgende worden gesteld:

88 % - antwoord binnen 8 werkdagen (44 aanvragen op 50)
66% - antwoord binnen 3 werkdagen (33 aanvragen op 50)
26% - antwoord dezelfde werkdag (13 aanvragen op 50)

Op de volgende pagina bevindt zich een statistische tabel van deze antwoordtermijnen :

Antwoordtermijnen op de 50 laatste aanvragen ingediend in het jaar 2000

**VERZOEKEN OM INLICHTINGEN INGEDIEND BIJ HET I.A.C.S.S.O.
JAAR 2000**

		<i>Percentage van het totaal:</i>
Wijze waarop het verzoek is gedaan:	Telefoon	91,7 %
	Post	6,5 %
	Fax	1,8 %

Taal:	Frans	78,7 % (50,7 % in 2001)
	Nederlands	21,3 % (47,9 % in 2001)

Hoedanigheid van de aanvrager:	Particulier	65,7 %
	Instelling / Organisatie	18,5 %
	Politie	6,5 %
	Advocaat	5,6 %
	Media / Pers	3,7 %

Onderwerpen

<i>Betreffende</i>	<i>Percentage van het totaal:</i>
Beweging / vereniging vermeld in het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie:	42 %
Beweging / vereniging niet vermeld in het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie:	31,2 %

Het I.A.C.S.S.O. :	11,6 %
--------------------	--------

Diversen:	15,2 %
-----------	--------

Het publiek informeren over zijn rechten en plichten en over de middelen om zijn rechten te doen gelden

II. Art. 6. §1, 3°

Er staat een gespecialiseerde jurist ter beschikking van het publiek om het te informeren over zijn rechten en plichten en over de middelen om zijn rechten te doen gelden.

Hij kan iedere week in het centrum worden geraadpleegd; zulks is ook mogelijk na de diensturen en op zaterdag. Hij wordt ook geraadpleegd door bedrijven en advocatenkantoren.

Een van de belangrijkste taken van de jurist in dit kader, maar ook in dat van algemene voorlichting van het publiek en van de practici, bestaat erin de relevante Belgische en internationale wetgeving over schadelijke sekten en de rechtspraak met elkaar vergelijken teneinde een publicatie uit te werken die in de betrokken sectoren ruim zal worden verspreid.

OPDRACHT 4 : Adviezen en aanbevelingen formuleren voor de autoriteiten

cf. II Art. 6. § 1. 4° hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van elk openbaar bestuur, adviezen en aanbevelingen uitbrengen over het verschijnsel van de schadelijke sektarische organisaties en in het bijzonder over het beleid inzake de strijd tegen deze organisaties.

§ 2. 5° op zijn bijeenkomsten vakbekwame verenigingen en personen raadplegen of uitnodigen die het nuttig acht te horen.

*cf. II. Art. 7. De adviezen en de aanbevelingen van het Centrum zijn gemotiveerd.
De adviezen zijn openbaar, behoudens behoorlijk gemotiveerde andersluidende beslissing van het Centrum..*

Alleen de openbare autoriteiten zijn gerechtigd om het Centrum te verzoeken een advies te formuleren.

Onder openbare autoriteit moet ieder orgaan van de federale staat en van de gemeenschappen en de gewesten met openbaar gezag worden verstaan.

Het Centrum maakt ten behoeve van de wetgevende kamers en van de raden en de regeringen van de gemeenschappen en van de gewesten een tweejaarlijks verslag op.

Niets verbiedt de vergaderingen het Centrum om advies te vragen. De voorzitters van de vergaderingen zijn ter zake bevoegd.

De afgevaardigden kunnen in dit kader uiteraard steeds mondelinge of schriftelijke vragen stellen aan de regering.

Advies van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties met betrekking tot het verzoek van de heer vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken betreffende de Fédération Européenne des Centres de Recherche et d'Information sur le Sectarisme (FECRIS)

1. Onderwerp van het verzoek

- 1.1. De heer Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk België, heeft per brief d. d. 4 oktober 1999 aan het Centrum gevraagd een advies uit te brengen over de gemeenschappelijke verklaring van het Europees Colloquium van 23 en 24 april 1999 georganiseerd door de Fédération des Centres de Recherche et d'Information sur le Sectarisme (hierna FECRIS genoemd), alsook over de aanvraag tot erkenning van FECRIS die in deze gemeenschappelijke verklaring is geformuleerd.
- 1.2. Bovendien heeft de heer vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken per brief d. d. 24 december 1999 ermee ingestemd dat het advies openbaar wordt gemaakt, waarbij hij heeft meegedeeld dat hij zich voornamelijk op de hoogte wenste te stellen van de geldigheid van FECRIS.

2. Gemeenschappelijke verklaring

2.1. Vaststellingen

- Door de herhaalde verwijzingen naar de inachtneming van de rechten van de mens en de verdediging van de openbare vrijheden past de gemeenschappelijke verklaring van de leden van de FECRIS in een kader dat verenigbaar is met de vereisten van een democratische maatschappij;
- De gematigde benadering van het fenomeen 'sekten' komt overeen met het resultaat van de werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers dat erop is gericht een beleid uit te werken ter bestrijding van de illegale praktijken van sekten en van hun gevaar voor de maatschappij en voor personen, vooral minderjarigen;
- Er moet evenwel worden opgemerkt dat in de verklaring geen omschrijving wordt gegeven van de objectieve criteria inzake sektarisch gedrag. Er wordt alleen bevestigd dat deze criteria sedert lang zijn omschreven en voldoende vaststaan;
- Bovendien wordt in de verklaring geen definitie gegeven van hetgeen zij verstaat onder «*geestelijke manipulatie*».

2.2° Vragen geformuleerd door de ondertekenaars van de gemeenschappelijke verklaring¹

¹“(…) FECRIS vraagt het volgende:

- *La reconnaissance officielle de la Fédération Européenne des Centres de Recherche et d'Information sur le Sectarisme (FECRIS), afin qu'elle soit consultée par le Parlement européen, le Conseil de l'Europe, l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe (OSCE), ainsi que par les Nations Unies et les organismes et commissions qui en dépendent. La FECRIS sera, en outre, en liaison constante avec les autorités administratives investies du pouvoir de mettre en œuvre les procédures de contrôle fiscal et douanier pour le compte des États et de l'Union européenne ainsi qu'avec les services internationaux créés pour le même objet.*
- *La constitution au sein des parlements nationaux, ainsi qu'au parlement de l'Union européenne et à l'assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe, de groupes d'études permanents chargés d'observer l'évolution du phénomène sectaire, et, le cas échéant, de voter les mesures législatives et de fixer les mesures réglementaires qui en découlent.*
- *Parallèlement, la création d'une instance européenne permanente chargée de recueillir toutes les informations concernant les faits de sectarisme et de concourir, aux côtés des autorités nationales, à la prévention et à l'information du public.”*

- Het verzoek om internationale erkenning als niet-gouvernementele organisatie (N.G.O.) blijkt gewettigd vanwege een organisatie die de democratische beginselen huldigt. Het gegeven dat bepaalde sektarische organisaties misbruik maken van hun statuut van N.G.O. om hun activiteiten geloofwaardig te maken, vormt een verantwoording ervoor dat FECRIS van hetzelfde voordeel kan genieten. Het verzoek werd gestaafd door aanbeveling 1412 van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa waarbij aan de lidstaten het volgende wordt gevraagd: «*encourager la création (...) d'organisations non gouvernementales pour les victimes ou les familles des victimes des groupes à caractère religieux, ésotérique ou spirituel (...)*».
- Aan het tweede verzoek is, wat België betreft, voldaan door de oprichting, bij de wet van 2 juni 1998, van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties. De Europese vergaderingen moeten zich erover uitspreken of het gepast is dergelijke studiegroepen op hun niveau op te richten.
- Aan het laatste verzoek is voor het grootste deel tegemoet gekomen wanneer de Parlementaire Vergadering in juni 1999 aanbeveling 1412 betreffende de illegale activiteiten van sekten heeft goedgekeurd; deze aanbeveling handelt onder meer over de oprichting van een Europees observatorium voor groepen met een religieus, esoterisch of spiritueel karakter.

3. *Verzoek van de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken*

Na te hebben vastgesteld dat FECRIS, aangegeven vereniging naar Frans recht (internationale vereniging volgens de wet van 1 juli 1901 en het decreet van 16 augustus 1901, aangegeven onder nummer 1127, doel bekendgemaakt in het publicatieblad van 27 juli 1994) op Europees niveau de voorlichting van en de hulp aan het publiek in het kader van de strijd tegen de schadelijke sektarische organisaties als doelstellingen nastreeft, wat blijkt zowel uit haar doelstelling als uit het gesprek dat de voorzitter ervan heeft gehad met een delegatie van het Centrum;

dat FECRIS deze doelstellingen nastreeft in fora waar het standpunt van de slachtoffers van de reële of mogelijke nefaste handelingen van schadelijke sektarische organisaties onvoldoende vertegenwoordigd is;

dat FECRIS in naam van de verdediging van de openbare vrijheden zich kan beroepen op de steun van de Franse regering en van de Mission interministérielle sur les sectes;

dat volgens deze laatste de gemeenschappelijke verklaring waarnaar in het verzoek wordt verwezen, nauw verwant is aan haar eigen doelstellingen;

overwegende dat het wenselijk is ervoor te zorgen dat alle standpunten vertegenwoordigd zijn in de internationale instanties waar het probleem van de schadelijke sektarische organisaties wordt behandeld;

brenkt het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties een gunstig advies met betrekking tot de twee punten van het verzoek van de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken die zijn geformuleerd in punt 1.

Advies uitgebracht tijdens de vergadering van 20 juni 2000.

**Verzoek om advies (oktober 2000) van de algemene directie van de Dienst
Vreemdelingenzaken (van het ministerie van Binnenlandse Zaken) over de
Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste dagen (Mormonen)**

(Dit advies, uitgebracht op 31.05.01, wordt in een punt van het volgende verslag behandeld.)

De Dienst Vreemdelingenzaken vroeg in eerste instantie of “deze kerk een schadelijk karakter heeft in de zin van artikel 2 van de wet van 2 juni 1998 waarbij het Centrum is opgericht.

**Aanbeveling van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke
sektarische organisaties aan de minister van Justitie betreffende het misbruik van
de zwakke toestand van het individu (goedgekeurd op 18.12.2000)**

Het Informatie- en adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties,

Overwegende dat de Parlementaire Onderzoekscommissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers belast met de beleidsvorming ter bestrijding van de illegale praktijken van sekten en van de gevaren van die sekten voor de maatschappij en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen, in haar op 28 april 1997 ingediende verslag de aanbeveling¹ heeft gedaan een nieuwe bepaling in het Strafwetboek in te voeren die ertoe strekt het misbruik van een toestand van zwakheid van een individu te bestraffen;

Overwegende dat die aanbeveling op 7 mei 1997 in plenaire zitting van de Kamer van Volksvertegenwoordigers is goedgekeurd²;

Vaststellende dat tot op heden de aanbeveling niet in het Belgische positieve recht is omgezet;

Overwegende dat een dergelijke wijziging in het Strafwetboek erop is gericht de belangen te beschermen van de personen die inzonderheid het slachtoffer zijn geworden van schadelijke sektarische organisaties;

Doet aan de minister van Justitie de aanbeveling aan de regering een voorontwerp van wet voor te leggen tot invoeging in het Strafwetboek van bepalingen die erop zijn gericht het misbruik van een toestand van zwakheid te bestraffen.

¹ Gedr. St. van de Kamer van Volksvertegenwoordigers - 313/8 - 95 - 96, blz. 224

² Gedr. St. van de Kamer van Volksvertegenwoordigers - 313/9 - 95 - 96

C. SAMENWERKING MET DE ADMINISTRATIEVE COÖRDINATIECEL INZAKE DE STRIJD TEGEN SCHADELIJKE SEKTARISCHE ORGANISATIES

In de Wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatieceel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties

is nader bepaald dat het Centrum voor de uitvoering van zijn opdrachten nauw samenwerkt met de administratieve coördinatieceel (Hdst. II, Art. 6, §2) en dat deze laatste een nauwe samenwerking van het Centrum moet opbouwen en de nodige maatregelen moet treffen teneinde de aanbevelingen en voorstellen van het Centrum uit te voeren (Hdst. III, Art. 15, 5°).

In het Koninklijk besluit van 8 november 1998 houdende samenstelling, werking en organisatie van de Administratieve Coördinatieceel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties

[Integrale tekst op CD-R als bijlage - ref.: *Belgisch Staatsblad van 09.12.1998*]

is bepaald dat de voorzitter van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties ook het recht heeft om aan de voorzitter te vragen punten op de agenda van de vergaderingen van de Cel te plaatsen (Hdst. II, Art. 4) en dat de voorzitter van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties of zijn plaatsvervanger kan:

- worden uitgenodigd om de vergaderingen van de Administratieve Coördinatieceel bij te wonen;
- worden gehoord indien de agenda dit vereist (Art. 8).

artikel 6, §1, 4°, van de wet van 2 juni 1998 uitbrengt, toe aan de voorzitter van de Administratieve Coördinatieceel.

Voorts stelt de Administratieve Coördinatieceel in overleg met het Centrum de wijze vast van:

- coördinatie van eventuele acties;
- regeling van het toezicht op de uitvoering van de aanbevelingen en adviezen van het Centrum voor zover ze onder hun bevoegdheden vallen.

Ten slotte (art.13) brengt de Administratieve Coördinatieceel zesmaandelijks verslag uit aan het Centrum nopens haar werkzaamheden.

De eerste vergadering van de Administratieve Coördinatieceel heeft plaatsgevonden op 8 januari 2001 en het Centrum was daarop uitgenodigd. De aanwezigheid van de voorzitter van het Centrum of van zijn vertegenwoordiger wordt er bekrachtigd door de praktijk en door de doelstellingen. Het Centrum en de Nationaal Magistraat die de Cel leidt, hadden vooraf reeds met elkaar contact opgenomen.

Tussen beide instanties heerst de beste verstandhouding en het Centrum ontvangt steeds antwoorden op de vragen die het formuleert.

Het Centrum stelt overigens zijn lokalen ter beschikking van de Cel om zijn vergaderingen te houden.

Deel II

WERKING VAN HET CENTRUM

A. De Leden van het Centrum

1. Voorstelling van de leden

De wijze van aanwijzing van de leden door de Kamer, hetzij rechtstreeks, hetzij op voordracht van de Ministerraad, rekening houdend met de taalpariteit, vormt van bij het begin een waarborg voor het pluralisme dat het Centrum a priori onafhankelijkheid biedt en op democratisch vlak onaantastbaar maakt ten aanzien van degenen die uit principe of uit vrees de oprichting ervan betwisten.

De praktijk toont aan dat deze democratische waarborg gelet op de vooroordelen, zowel in België als in het buitenland, noodzakelijk was.

De leden zijn aangewezen op grond van hun kennis, ervaring en interesse voor de problematiek van de schadelijke sektarische bewegingen. De huidige minister van Justitie Verwilghen was destijds voorzitter van de commissie die ermee belast was de kandidaten te horen alvorens zij door de Kamer van Volksvertegenwoordigers werden aangewezen.

De meeste onder hen zijn voordien op een of andere manier betrokken geweest bij de werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie of zijn afkomstig uit verenigingen die zich met deze problematiek bezighouden.

De voorzitter, de heer **Adelbert DENAUX**, en de plaatsvervangende voorzitter, de heer **Henri de CORDES**, zijn door de Kamer uit de ledenlijst aangewezen.

2. Ontslag van leden:

Mevrouw Dury, mevrouw Cornille en de heren. Baeselen en Liagre

Lid aangewezen door de Kamer van Volksvertegenwoordigers:

op 22.12.2000: de heer Xavier BAESELEN, plaatsvervangend lid, die een schepenambt opneemt;

Leden voorgedragen door de Ministerraad:

- op 10.09.1999: mevrouw Raymonde DURY, plaatsvervangend lid;
- op 15.05.2000: mevrouw Catherine CORNILLE, plaatsvervangend lid, verhuisd naar het buitenland;
- op 12.03.2001: *de heer Rodolphe LIAGRE, plaatsvervangend lid, verhuisd naar het buitenland.*

3. Vervanging

Bij de aanwijzing van leden van het Centrum moet rekening worden gehouden met het taalevenwicht dat in acht is genomen bij de oorspronkelijke samenstelling van het Centrum, welke wordt beschouwd als een waarborg voor de onafhankelijkheid waarnaar de wetgever heeft gestreefd.

4. Probleem van de vergoedingen

De plaatsvervangende leden die aan de vergadering deelnemen, worden niet vergoed wanneer het gewone lid aanwezig is:

het ministerie van Justitie heeft in augustus 1999 meegedeeld dat volgens de inspectie van Financiën een plaatsvervangend lid dat aan een vergadering deelneemt, geen vergoeding kan ontvangen indien het gewone lid ook aanwezig is. De praktijk heeft aangetoond dat bepaalde plaatsvervangende leden regelmatig aan de vergaderingen deelnemen terwijl ook het gewone lid aanwezig is, zulks zonder het presentiegeld te ontvangen waarin is voorzien krachtens artikel 2 van het koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende vaststelling van de modaliteiten inzake de vergoeding van de voorzitter en de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties. Na raadpleging van de inspecteur van Financiën blijkt het niet mogelijk de regeling te wijzigen, zulks niettegenstaande het feit dat bepaalde plaatsvervangende leden daaromtrent opmerkingen hebben gemaakt, waarbij zij erop hebben gewezen dat de plaatsvervangende leden de vergaderingen wel moeten bijwonen om op de hoogte te zijn van de dossiers.

*Op de volgende pagina bevindt zich de lijst van de leden (linkerkolom)
en van hun respectieve plaatsvervaarders (rechterkolom).*

VASTE LEDEN	PLAATSVERVANGENDE LEDEN
-------------	-------------------------

De heer A. DENAUX (N) hoogleraar aan de KUL	Mevrouw C. CORNILLE (N) docente aan de KUL
Mevrouw V. GEUFFENS (N) adviseur bij de Kamer van volksvertegenwoordigers	De heer R. LIAGRE (N) dokter in de geneeskunde
De heer J. BRAECKMAN (N) hoogleraar aan de RUG	De heer L. DE DROOGH (N) licentiaat psychologische en pedagogische wetenschappen
Mevrouw F. VANDERSTICHELEN (F) verantwoordelijk voor «Univers Santé» bij de UCL	De heer M. TAVERNE (F) diensthoofd bij de UCL
De heer J.-C. GEUS (F) Kamervoorzitter bij de Raad van State	Mevrouw R. DURY (F) ex-gouverneur van Brussel- Hoofdstad
Mevrouw M.-C. MAERTENS (F) eerste substituut-procureur des Konings, Doornik	De heer X. DE SCHUTTER leraar aan de Europese School
De heer J. GOETHALS (N) professor aan de KUL	Mevrouw N. STAESSENS (N) medewerkster CVP-fractie Kamer
De heer J.-P. VAN BENDEGEM (N) hoogleraar aan de VUB	De heer W. VANDEKERCKHOVE (N) assistent aan de RUG
De heer B. BULTHE (N) ondervoorzitter en onderzoeksrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel	Mevrouw A. VERLINDEN (N) doctor in de sociologie
De heer M. L.-L. CHRISTIANS (F) docent UCL	Mevrouw J.-B. NYSENS-DUSSART (F) doctor in de rechten
De heer H. de CORDES (F) medewerker PRL-FDF-fractie Kamer	De heer X. BAESELEN (F) medewerker PRL-FDF-fractie Kamer
Mevrouw M.-L. GUILY (F) adjunct-adviseur - PS-Fractie	De heer Ch. BERLINER (F) doctor in de geneeskunde

B . Secretariaat van het Centrum

1. Wijze van aanwijzing

Procedure van voorafgaand advies: dit bij wet vereist beginsel voor de werving van personeel is essentieel voor de onafhankelijkheid van het Centrum en wordt door alle leden verdedigd. Het in dienst genomen personeel van niveau 1 is door de leden gehoord na een eerste selectie van de kandidaten op grond van de “papieren” dossiers. Zij hebben het voorafgaand advies ontvangen vooraleer de wervingsdossiers naar het ministerie van Justitie zijn overgezonden.

Het Centrum is pas onlangs opgericht en heeft vooraf een groot gedeelte van zijn activiteiten moeten besteden aan de selectie en de indienstneming van personeel. Met uitzondering van een bibliothecaris zijn de voornaamste personeelsleden thans in dienst genomen.

Algemene voorstelling: Na een eerste contact met de Dienst Personeelszaken van het ministerie van Justitie bleek dat het Centrum kon beschikken over een adviseur, 6 of 7 gediplomeerden van niveau 1, een bestuursassistent, 2 beamtten, een bediende van niveau 3 en een persoon voor het onderhoud. In feite voorzag de begroting voor het jaar 2000 in 7 universitaire functies. In de realiteit heeft het beheer van het departement van Justitie ertoe geleid dat een aantal vacante betrekkingen in de personeelsformatie, die niet duidelijk waren vastgelegd, zijn toegewezen aan diensten van het centraal bestuur van het departement..

2. Directeur van het Centrum

Na voorafgaand gunstig advies d.d. 28 juni 1999 gegeven op grond van zijn bekwaamheden is hij onmiddellijk in dienst getreden. Hij maakt deel uit van de personeelsformatie van Justitie als voormalig adviseur en hoofd van een studiedienst bij het centraal bestuur. Hij leidt het secretariaat onder rechtstreekse leiding van de Voorzitter (niet van de administratie).

3. Leden van het secretariaat

Naast de directeur is erin voorzien dat ook de volgende leden van niveau 1 moesten zijn: de jurist, de criminoloog, de psycholoog, de socioloog, de historicus, de theoloog en bibliothecaris / documentalist (vergadering van 28 juni 1999).

Het is hoe dan ook voorbarig geoordeeld de behoeften a priori op een al te starre manier nauwkeurig te definiëren aangezien zij voor de verschillende noodzakelijke functies “op het terrein” zelf moeten worden geëvalueerd.

Het secretariaat is op volgende manier georganiseerd:

- directeur;
- een personeelslid van niveau 2 voor het secretariaat stricto sensu, afhandeling van de bestellingen van de boeken en beheer van de documentatie;
- een studiedienst: de universitaires, onder wie de jurist, bijgestaan door het personeelslid van niveau 2. De dossiers worden op zodanige wijze binnen de groep verdeeld dat er voor elk onderwerp (organisatie of thema) een «dossierbeheerder» is. Tijdens een wekelijkse vergadering worden coördinatie- en complementariteitsproblemen geregeld;
- de juridische dienst: de reeds in dienst genomen jurist, die door een tweede jurist zou moeten worden bijgestaan;
- de bibliotheek en de documentatiedienst die toegankelijk zijn (voor het publiek): een van de leden van niveau 1 is hiermee meer in het bijzonder belast, daarin bijgestaan door de bestuursassistent en door het personeelslid van niveau 4. Het publiek wordt ontvangen door alle personeelsleden, zulks naargelang het geval en de beschikbaarheid.

- Universitair niveau :

- 1 jurist:

Adjunct-adviseur afkomstig van een juridische studiedienst van het ministerie van Justitie, na voorafgaand gunstig advies.

Hij verricht niet alleen de analyses in de studiedienst maar ontvangt ook personen om het te informeren over hun rechten en plichten;

- 4 universitaire contractuele personeelsleden voor de studiedienst:

- een psycholoog (geaggregeerd) die een scriptie heeft geschreven over de technieken van geestelijke manipulatie van (zogenaamde) gevaarlijke sekten, die een opleiding luistervaardigheid heeft genoten en deskundige bij de parketten was (tot haar indienstneming bij het Centrum) (*ter info: het Centrum is niet bevoegd voor psychologische opvang*);
- een socioloog die een scriptie heeft geschreven over de beweegredenen om lid te worden van een «nieuwe religieuze beweging»;
- een criminoloog, geaggregeerd en houder van een baccalaureaat theologie;
- een politoloog (internationale betrekkingen) die een scriptie heeft geschreven over de milities in de Verenigde Staten;

- 1 bibliothecaris / documentalist met een universitaire opleiding:

de betrekking is toegewezen maar op dit ogenblik kan een indienstneming niet in overweging worden genomen aangezien de gekozen kandidaat moeilijkheden ermee heeft een (contractuele) functie te aanvaarden die ervaring vereist terwijl het salaris niet aantrekkelijk is voor uitermate gespecialiseerde kandidaten met de nodige ervaring aangezien geen rekening wordt gehouden met de anciënniteit.

Indien geen gespecialiseerde bibliothecaris met voldoende ervaring in dienst wordt genomen, kunnen de wettelijke opdrachten van het Centrum niet optimaal worden vervuld. Dit probleem moet volgens het Centrum dan ook bij voorrang worden opgelost.

- niveaus 2 en 4

- een bestuursassistent van het ministerie van Justitie, hoofdzakelijk voor het secretariaat *stricto sensu*;
- een contractueel arbeider die hoofdzakelijk de stukken klasseert.

- aanvullende behoeften : na de indienstneming van de bibliothecaris:

- + *een Nederlandstalige jurist;*
- + *een assistent-bibliothecaris / documentalist;*
- + *2 universitaires voor de studiedienst: aangezien het grote aantal verzoeken om inlichtingen van het publiek de meeste tijd van de studiedienst in beslag neemt, heeft hij niet meer voldoende tijd zich bezig te houden met andere thematische werkzaamheden van meer algemene aard.*

4. Probleem van de personeelsformatie: cf. *onafhankelijkheid van het Centrum*

- het statuut van (tijdelijk) contractueel personeelslid leidt ertoe dat het Centrum het gevaar loopt hooggekwalificeerd personeel te verliezen zodra zij de nodige deskundigheid hebben verworven; idealiter zou een stabiele formatie van het meest geschikte personeel tot stand moeten kunnen worden gebracht. Bovendien kan een verschil in statuut op termijn de motivatie doen afnemen. Ter herinnering kan worden meegedeeld dat de contractuele personeelsleden in dienst worden genomen op grond van een jaarlijks contract dat moet worden verlengd.
- de afwezigheid van een organieke personeelsformatie houdt een risico in voor de continuïteit van een dienst waarin de wet heeft willen voorzien en zou ertoe kunnen leiden dat het personeel ervan ter beschikking van een dienst van het ministerie van Justitie wordt gesteld (wat tot op heden overigens nog niet is gebeurd). De onafhankelijkheid van het Centrum vereist dat deze leemte wordt verholpen.
- het secretariaat van het Centrum moet beschikken over een permanente personeelsformatie die de onafhankelijkheid en de continuïteit van zijn werk waarborgt: directeur ervan (met de rang van adviseur), de universitaire (adjunct-adviseurs), de personeelsleden van niveau 2, enz...

Logistieke problemen

- buiten de wil van het Centrum om nemen de computerproblemen veel tijd in beslag en worden de beschikbare middelen onvoldoende toegepast (internet, e-mail, data base, enz...). Ook het aspect gegevensbescherming, daaronder begrepen de materiële veiligheid van het materiaal en de toegankelijkheid van de gegevens, is primordiaal en moet bijzondere aandacht krijgen.

5. Vestiging van het Centrum en van zijn diensten

- a. In de wet is bepaald dat het Centrum zijn zetel zal hebben in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dat het over een secretariaat beschikt waarvan het personeel ter beschikking staat van het ministerie van Justitie, na vooraf advies van het Centrum te hebben ingewonnen. Het personeel wordt onder de rechtstreekse bevoegdheid geplaatst van de voorzitter van het Centrum.**

Het secretariaat van het Centrum is na voorafgaand advies van de leden onder de leiding geplaatst van een directeur, de heer E. Brasseur, die afkomstig is van het departement van Justitie.

- b.**Reeds in augustus 1999 hebben het departement Justitie en de Regie der Gebouwen beslist het Centrum te huisvesten in een gebouw gelegen in de Berkendaelstraat te Ukkel. In afwachting dat het gebouw ter beschikking wordt gesteld, is het Centrum nu ondergebracht in de Guimardstraat te Brussel, in 2 ruimten van een gebouw van de Gerechtelijke Politie. Het gebouw in de Berkendaelstraat zou op het einde van het jaar beschikbaar moeten zijn. De plannen voor de inrichting ervan zijn gemaakt op grond van specifieke verzoeken van het Centrum. De datum van installatie is evenwel van maand tot maand uitgesteld tot uiteindelijk beslist is de dienst onder te brengen in een gebouw gelegen **Hoogstraat 139, 1000 Brussel**, dat als groot voordeel biedt dat het gemakkelijk toegankelijk is voor het publiek en zich vlakbij het station Brussel-Centraal bevindt. Concreet betekende dit dat het personeel nodig voor de uitvoering van de opdrachten van het Centrum tot augustus 2000 niet in dienst kon worden genomen. Het meeste meubilair is eind augustus 2000 geleverd *en het meubilair voor de bibliotheek in maart 2001*.
- c. Verdeling van de ruimten:** volgens de bevoegde diensten beschikte het Centrum over een te grote oppervlakte voor zijn huidige werkzaamheden en aldus heeft het Centrum ermee moeten instemmen zijn ruimten te delen met een andere dienst. In maart 2001 is beslist de **Geschillencommissie Bouwbedrijf** op te richten. Gelet op de opdracht van voorlichting, hoofdzakelijk van het grote publiek, is het uitermate belangrijk de bibliotheek permanent te vestigen op deze plaats waar uitbreidingsmogelijkheden bestaan. Haar elders onderbrengen zou voor het Centrum moeilijkheden meebrengen op het stuk van de toegankelijkheid voor het publiek en van de interne organisatie waardoor de uitvoering van de opdrachten zou worden bemoeilijkt.

Deel III

VOORUITZICHTEN

VOORUITZICHTEN

A. Internationaal niveau

1. Het Centrum is met zijn activiteiten begonnen door zich zonder dubbelzinnigheid of ophef te vestigen naast de buitenlandse initiatieven, zodat de specifieke Belgische situatie wordt beschouwd zoals bedoeld, namelijk vernieuwend.

De wet van 2 juni 1998 was weinig of niet bekend in het buitenland, enkel de synoptische tabel in bijlage van het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie was bekend bij de belanghebbenden, en werd spontaan als een sektenlijst beschouwd.

Het standpunt over de Belgische houding werd hoofdzakelijk verspreid door vijandige waarnemers. Sinds de oprichting van het Centrum wordt er rekening gehouden met de gegrondheid van de Belgische benadering.

2. De ontwikkeling van de internationale contacten zal in dezelfde optiek voortgezet worden, zodat de kritische benadering zonder vooringenomenheid, behouden blijft.

Het Centrum zal een colloquium organiseren waarin de gelijkaardige diensten die in Europa omtrent deze problematiek werken, verenigd worden. Een eerste initiatief in die zin werd reeds genomen door de (Franse) Mission Interministérielle de Lutte contre les Sectes. In deze colloquia kunnen, in een Europees kader, gemeenschappelijke standpunten geformuleerd worden en kunnen ze in de praktijk ondersteund worden.

B. Op het nationale niveau

1. De publicatie van dit verslag zal voor het Centrum de langverwachte gelegenheid zijn om de nodige contacten op de Belgische markt met de verschillende openbare diensten te verdiepen. Het gaat voornamelijk om de lokale overheden die het meest betrokken zijn, meer in het bijzonder de gemeenten. Het Centrum zal hen de mogelijke diensten voorstellen zoals hun bevoegdheid tot advies -en informatieaanvraag die ze nodig hebben sinds de verschijning van het verslag van de Parlementaire Onderzoekscommissie, dat meestal hun enige referentie was.

2. Voor het publiek worden folders met inlichtingen opgesteld die binnenkort beschikbaar zullen zijn om te beantwoorden aan de verwachtingen die momenteel beter afgebakend zijn. In de folders zal een analyse gegeven worden van bepaalde groeperingen die passen in het kader van onze opdrachten en van "transversale" onderwerpen. De website die het Centrum zal realiseren, zal de toegang tot deze werken mogelijk maken voor het publiek.

3. De bibliotheek en de documentatie worden aanzienlijk uitgebreid en verrijkt waardoor nu reeds blijkt dat, door zijn verzameling van gespecialiseerde werken dat het ter beschikking stelt voor zijn bezoekers, het een documentatiecentrum is dat de belangstelling opwekt.

Deze documentatie, waaronder de bibliotheek, is het hart van de opzoeken waardoor het Centrum zijn opdracht kan vervullen. We betreuren dat administratieve beperkingen alsook een tekort aan flexibiliteit bij het openbaar bestuur ons verhinderen om niet sneller een geschikte kandidaat voor de functie van bibliothecaris aan te werven.

4. Het contact met de verschillende terreinverenigingen in België is opgenomen. Het is verrijkend en zal op een meer systematische manier voortgezet worden. Een recentelijk gehouden vergadering georganiseerd door het Centrum in zijn lokalen, bracht deze verenigingen voor het eerst tezamen, met als doel de verschillende standpunten en benaderingen uiteen te zetten, alsook om praktische uitwisselingsmogelijkheden te bekijken.

Besluit

Het Centrum is met zijn activiteiten begonnen om een efficiënt en nuttig instrument te creëren, dat eveneens toestaat om de problematiek in te schatten. De ervaring die wordt opgedaan zal leiden tot meer alertheid en zal de mogelijkheid vergroten om de opdrachten te vervullen ten dienste van het publiek en van de instellingen. De ontwikkeling tot een vast kader voor het secretariaat zou in de toekomst een betere werking garanderen.